

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

**Fargna, Francesco de
Montisfalisci, M.DCC.XVII.**

Casus I. Argumentum. An, & quando Patronus possit constituere
Procuratorem ad præsentandum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72191](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72191)

Spiritualis dicitur, spectet Jus deputandi, & presentandi Sponsum, seu Rectorem propriæ Ecclesiæ, itaut eo invito, & spreto non possit Episcopus illum ordinare, & Matrimonium Spirituale alterius Rectoris cum illa contrahere facere.

Circa Primam Conclusionem sequentes differuntur Casus.

ARGUMENTUM.

An, & quando Patronus possit constituere Procuratorem ad presentandum?

SUMMARIUM.

- 1 Patronus stante Beneficio pleno, an constituere possit Procuratorem ad presentandum.
- 2 Patronus non potest constituere Procuratorem in specie, in casu vacationis certi Beneficii, sed limita, ut num. 4.
- 3 Presentatio facta à Patrono, Beneficio pleno, est nulla.
- 5 Procurator non potest amplius presentare, si Patronus prius presentet Rectorem Beneficii.
- 6 Patronus, post quàm suus Procurator presentaverit, potest alium accumulando presentare.
- 7 Presentatio facta bona fide, Beneficio pleno, licet sit nulla, tamen convalescit succedente vacatione Beneficii, sed limita, ut ibi.

CASUS I.

Tertius dedit mandatum Procuræ ad presentandum Cajum, succedente vacatione Beneficii, Sempronio, qui vigore dicti mandati presentavit ipsum Cajum: Fuit in hoc Casu dubitatum, an Patronus possit constituere Procuratorem ad presentandum, quando Ecclesia Patronalis non vacat?

Pro cuius resolutione dico, quòd quando Ecclesia Patronalis non vacat, potest Patronus interveniente justâ Causâ, scilicet ejus absentia, aut impedimenti constituere Procuratorem ad presentandum.

aliquam personam idoneam, eam non exprimendo succedente vacatione Beneficii. Ita *Vivian. de Jurepatr. lib. 5. par. 2. cap. 6. num. 9. Marefcott. var. resol. lib. 2. cap. 33. num. 2. Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. part. 1. quest. 4. artic. 2. num. 6. & seqq.* Sed si Patronus non habeat justam Causam constituendi Procuratorem ad presentandum, & tunc distinguendum est. Aut unum habet Beneficium, nec vacat, & non potest constituere Procuratorem ad presentandum ante vacationem, etiam si constitueret Procuratorem ad presentandum in genere, quia dispositio quantumvis generalis resolvitur in specialem, quando non potest verificari, nisi in una specie. Aut habet plura Beneficia, & tunc potest constituere Procuratorem ad presentandum simpliciter nullâ determinatâ certâ personâ, nec detur occasio captandæ mortis. *Ventrigl. in prax. annot. 1. §. 3. num. 25. & seqq.*

- 2 Nec potest constituere Procuratorem in specie, dando ei mandatum Procuræ ad presentandum certam personam in casu vacationis certi Beneficii, itaut si Procurator vigore hujusmodi mandati presentaverit dictam personam, presentatio ista erit nulla, sicuti est nulla presentatio facta immediatè à Patrono, quando Beneficium adhuc est plenum, ut est *Text. express. in cap. final. de concess. Præben. Bero. in Decretal. in cap. 1. de Jurepat. num. 80. Lambertin. de Jurepat. lib. 2. par. 1. quest. 6. art. 19. Vivian. eodem tract. ubi supra, Marefcott. ubi supra, Rot. decis. 530. n. 2. par. 1. & decis. 257. num. 2. par. 2. Recens. Abbas in cap. final. de Concess. Præben.*
- 4 Quod tamen limitatur in casu, quo Patronus in limine foundationis sibi reservaverit facultatem constituendi Procuratorem in specie, etiam quando Beneficium non vacat, quia Patronus potest ponere in limine foundationis quascumque conditiones etiam Juri contrarias. Ita *Vivian. ubi sup.*

5 Procurator autem sic constitutus in genere ad presentandum, succedente vacatione Beneficii, aut constitutus in specie, postquam Beneficium vacavit in casu, quo Patronus prius presentet Rectorem Beneficii, non potest postea amplius presentare, quia per huiusmodi presentationem immediatè factam à Patrono, censetur ei fuisse revocatum mandatum Procuræ. *Vivian. ubi supra num. 20.*

Sed Patronus etiam, postquam suus Procurator presentaverit, potest alium accumulando presentare, quia licet quis Jure ordinario tribuat potestatem alteri actum faciendi, per hoc non exiit à potestate illa, ita *Geminian. in cap. Dudum de Præben. in 6. Dec. cons. 542. n. 9. Lambert. de Iurepat. lib. 2. par. 1. quæst. 4. art. 6.*

7 Si autem Patronus, aut ejus Procurator bona fide, & sine dolo presentet Rectorem ad Beneficium plenum tamquam vacans, huiusmodi presentatio, licet sit nulla, tamen convalescit succedente vacatione Beneficii, nisi probetur Patroni mutata voluntas; Ratio est, quia voluntas consistens in animo, est quid facti *L. in bona fidei ff. de acquir. rer. dom. Unde licet Text. in cap. final. de concess. Præben. annullat presentationem, nihilominus factum remanet, cum res facti nequeant Jure infirmari, L. 1. S. Si vir Uxori ff. de acquir. possess. adeoque perseverante in Patrono eadem voluntate, licet presentatio sit nulla, ut ex tunc, valida tamen est, ut ex nunc, ita *Marescott. var. resol. lib. 2. cap. 33. num. 6. Vivian. ubi supra. Lotter. de re Benef. lib. 2. quæst. 6. num. 19. & seq. Rot. decis. 265. num. 4. coram Millin. Rot. in Romana Cappellania 3. Februar. 1708. S. Et tamen coram Eminentissimo Scotto inferius legent. post Cas. III. Sed circa hunc Casum, vide quæ dicam infra Part. II. Can. 24. as. 1.**

ARGUMENTUM.

Ad effectum presentandi non sufficit, quod Procurator exhibeat mandatum Procuræ intra terminum Juris, nisi intra eundem terminum reducat illud ad actum.

SUMMARIUM.

- 1 Procurator ad hoc, ut dicatur presentare non sufficit, quod exhibeat mandatum Procura ad presentandum intra terminum Juris. Amplia, ut num. 3.
- 2 Mandatum ad presentandum non dicitur presentatio, sed simplex destinatio persone presentanda, & numer. 4.
- 5 Ius ad Rem acquisitum presentato ratione presentationis an censeatur preservatum in gratia Si neutri.
- 6 Presentatio ad sui essentiam quæ requirat? & num. 9.
- 7 Nominatio exhibita in actis Episcopi ad solum effectum conservandi illam in dictis actis, non autem presentandi nullum jus dat nominato, nec haberi potest pro vera presentatione, & num. 16.
- 8 Presentatio facta Beneficio pleno est nulla.
- 10 Lite pendente inter presentatos si unus cessit, aut decessit, non potest Patronus alium presentare, & num. 21.
- 11 Lis calumniosa ex quibus excludatur? & num. 12. & 22.
- 13 Presentatio facienda est coram Pontifice, illam exhibendo coram Notario Cancellaria, vel Camera, si ad eum spectet institutio.
- 14 Patronus bona fide nulliter presentans potest iterum presentare a die habita notitia nullitatis prima presentationis.
- 15 Nominatio non exhibita coram habente instituire non dicitur presentatio, nec dat ullum jus nominato.
- 17 Presentatio presumitur facta Beneficio pleno, si in illa nulla babeatur